

POBLACIÓ

**L'OBSERVATORI PER AL DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE DE LA GARROTXA**

2019

2018

**CONSORCI
D'ACCIÓ
SOCIAL DE LA
GARROTXA**

Anàlisi social del context i de les necessitats socials prioritàries a la Garrotxa

Els grans canvis sociodemogràfics, econòmics i tecnològics que han sacsejat la societat durant les últimes dècades han acabat introduint fortes transformacions estructurals, tot dibuixant una nova realitat social a Catalunya. Aquest apartat posa en relleu aquests grans canvis, sobretot aquells que han contribuït a generar **noves necessitats socials** susceptibles de ser ateses per les polítiques socials i, en concret, pels serveis socials.

1.-Estructura de la població

La població de la comarca de la Garrotxa , ha crescut en **429 persones**, un increment de població que supera en escreix el creixement de l'any 2017 (+185) però fins i tot els dels anys 2010-2013 i evidentment els anys 2014 i 2016 que el creixement va ser negatiu .

2010	55.439	+100
2011	55.597	+158
2012	55.855	+258
2013	56.106	+251
2014	56.036	-70
2015	56.063	+27
2016	55.999	-64
2017	56.184	+185
2018	56.613	+429

La situació de la Garrotxa, és molt semblant a la situació de Catalunya .

De les 56.613 persones que hi ha a la Garrotxa, són homes 28.207 (49,8%) i 28.406 són dones (50,2 %). Molt semblant també a la distribució de Catalunya . Malgrat hi ha poca diferència en la totalitat de la població per gènere, a partir de les franges d'edat de més de 65 anys i especialment a partir dels 85 anys el nombre de dones (1.675) més que dobla el dels homes (814) aquest fet influenciarà especialment les polítiques d'atenció a la dependència perquè les dones són les que tenen les jubilacions més baixes.

2.- L'envelliment de la població

A la Garrotxa el índex d'envelliment l'any 2018 és de 136,5 (persones de més de 65 anys per cada 100 persones menors de 15 anys) . Catalunya és de 120,75

La Garrotxa té 11.690 persones més grans de 65 anys .

Si mirem les dades del índex de sobreenvelliment trobem a la nostra comarca **un índex de 21.3** persones de més de 85 anys per cada 100 persones majors de 65 anys, i Catalunya el índex és de 16,6.

La Garrotxa té 2.489 persones més grans de 85 anys

A més tenim en aquests moments 2.919 persones de més de 65 anys que viuen soles (866 homes i 2.053 dones) i 905 persones més grans de 85 anys que viuen soles (194 homes i 711 dones).

3.- El paper del fenomen migratori

Al final de l'última dècada del segle XX es va iniciar l'arribada d'un contingent d'immigrants important. Aquest moviment migratori es va intensificar durant la primera dècada del segle XXI.

Tanmateix aquest creixement sostingut s'atura l'any 2010/2011 i inicia una lleugera davallada, en el cas de Catalunya i també a la Garrotxa, que s'ha anat consolidant els darrers anys amb un lleu augment l'any 2017 i 2018.

L'any 2018 a Catalunya 1.082.099 són persones estrangeres, la qual cosa suposa un 14,2 % del total de la població. En el cas de la Garrotxa el nombre de població estrangera és de 7.908 persones que significa el 14 % de la població total. Cal remarcar però, que a Olot, el tant per cent és de 18,4 %.(6.337 persones)

També cal valorar que creiem que hi havia al voltant de més de 2.115 persones l'any 2017 a la Garrotxa, que han pogut accedir a la nacionalitat espanyola. (Aquesta dada no l'hem pogut aconseguir de la delegació del govern, la traïem del padró municipal només d'Olot i per tant és orientativa)

Els efectes de la crisi econòmica i les seves conseqüències en l'economia productiva amb taxes d'atur més elevades varen modificar les pautes migratòries dels últims anys, però amb la millora de la situació econòmica sembla que la immigració torna augmentar.

Pel que fa al sexe de les persones estrangeres a la Garrotxa , el 53,4 % són homes i el 46,86 % són dones.

El 56,5% de persones nouvingudes de la Garrotxa estan en les edats compreses entre 20 i 44 anys i el 12 % tenen menys de 20 anys.

Pel que fa a la procedència de les persones nouvingudes es diferencia del resta de Catalunya, en llocs i diversitat

Catalunya		
Procedència	Nombre	%
Marroc	211.192	19.52
Romania	89.177	8.24
Xina	59.380	5.49
Itàlia	55.823	5.16
Pakistan	45.125	4.17
Hondures	33.728	3.12

Garrotxa		
Procedència	Nombre	%
Índia	1.387	17.54
Marroc	1.056	13.35
Romania	883	11.17
Xina	817	10.33
Hondures	639	8.08
Gàmbia	626	7.92

L'estructura d'edats de la població immigrada és més jove que l'autòctona i per tant la proporció de dones en edat fèrtil és molt superior entre la població estrangera que entre la població autòctona. A més a aquesta circumstància s'hi suma el fet que el calendari de fecunditat de les dones estrangeres és més rejuenit en relació amb el de les dones autòctones i també la fecunditat de les dones estrangeres és superior a la de les autòctones .

Grups d'edats.- Població estrangera				
	Catalunya		Garrotxa	
	Total %	Estrangera %	Total %	Estrangera %
0-4 anys	4.5	0.2	4.6	0.1
5-9 anys	5.1	0.3	5.3	0.3
10-14 anys	4.9	0.5	5.2	0.6
15-19 anys	3.9	0.97	4.7	1
20-24 anys	3.5	1.4	4.9	1.6
25-29 anys	3.6	1.9	5.5	1.9

4.- Exclusió social, pobresa i desigualtat

La comissió europea defineix les persones en situació de pobresa com “aquelles persones, famílies i grups els recursos dels quals (econòmics, socials i culturals) són tan limitats que els exclouen del nivell de vida que es considera acceptable a la societat a la qual viuen “.Aquest enfocament planteja que una persona és pobra quan es troba en una situació de desavantatge econòmic i social clar respecte a la resta de persones del seu entorn.

Com que el nombre de persones en situació de pobresa depèn de la posició relativa de les persones en l'escala de la distribució de la renda del conjunt de la població, qualsevol augment o disminució homogenis del nivell d'ingressos d'una societat determinada manté invariable la comptabilització de la pobresa.

En el cas d'un augment homogeni del nivell d'ingressos es produeix un increment del llindar o de la línia de pobresa i presumiblement també de les condicions de vida, però no de l'escurçament de les taxes de risc de pobresa, ja que la desigualtat romandria. És en aquest punt on pren importància el desenvolupament dels components bàsics del sistema de protecció social i de les polítiques redistributives, tant des d'un punt de vista de capacitat com d'intensitat protectora.

El llindar de risc de pobresa de la població de Catalunya, que es té disponible és la del 2017 que era de 10.097 € (amb dades d'ingressos del 2016) i la taxa de risc de la pobresa del 20 % de la població. La població més afectada és la de menys de 16 anys, amb una taxa del 28.5 % .

Aquestes dades només les podem obtenir de tot Catalunya, no existeixen segmentades per comarca.

De totes maneres, en el informe fet pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, conjuntament amb la Universitat de Girona “ La cohesió social a la Garrotxa. Realitats i reptes de futur “ i pel que fa a la ciutat d'Olot, s'ha pogut detectar un 5% de la població en situació de pobresa severa i un altre 5 % en situació de vulnerabilitat.

El que si és té és la Renda familiar disponible per habitant i podem comparar la renda de les famílies de Catalunya i de la Garrotxa. Sempre, la nostra comarca havia tingut una renda superior a la catalana tot i que podem veure com la diferència disminueix en el pas del anys i es passa a una renda inferior a partir de 2011.

Renda familiar disponible bruta per habitant			
Milers d'euros			
Any	Catalunya	La Garrotxa	Olot
2005	14.9	16.0	15.8
2006	15.6	17.3	16.9
2007	16.3	17.4	17.2
2008	17.4	18.1	17.5
2011	16.7	16.2	15.9

2012	16.2	15.9	15.5
2013	16.1	15.7	15.2
2014	16.5	16.0	15.5
2015	16.8	16.1	15.7

5.Prestacions econòmiques. Pensions contributives i no contributives

Pensions contributives

Les prestacions contributives, són prestacions econòmiques i de durada indefinida (encara que no sempre), la concessió de la qual està generalment supeditada a una prèvia relació jurídica amb la Seguretat Social. Es troben en reserves especials que les empreses i els empleats construeixen per assegurar el seu benestar una vegada acabat un contracte laboral o en presentar-se algun tipus de necessitat greu durant el seu desenvolupament, sent aquestes un estalvi o una reserva econòmica a la qual tenen dret els treballadors contribuents i les persones que no han contribuït al sistema, però que per determinació de les lleis tenen accés a aquest tipus d'auxilis en casos determinats.

Nombre de persones que disposen d'una pensió contributiva de la seguretat social. Garrotxa

	Incapacitat permanent	Jubilació	Viduïtat	Orfenesa
2016	825	8.170	2.626	222
2017	815	8.255	2.632	226

Pensió contributiva mitjana de la seguretat social per tipus.
Garrotxa

	Incapacitat permanent	Jubilació	Viduïtat	Orfenesa
2016	885,49 €	967,76 €	596,09 €	366,95 €
2017	894,65 €	994,89 €	606,68 €	365,23 €

Pensió contributiva mitjana de la seguretat social per tipus i sexe.
Garrotxa

	Incapacitat permanent	Jubilació	Viduïtat	Orfenesa
Homes	1.018,06 €	1.270,34 €	427,74 €	363,86 €
Dones	760,83 €	748,69 €	633,58 €	367,01 €

Pensions no contributives

Les pensions no contributives per jubilació i invalidesa són per a les persones més grans de 65 anys i els adults amb discapacitat que no poden accedir a les pensions en modalitat contributiva i no disposen de rendes suficients.

Totes les prestacions, igual que les contributives són de competència de la Seguretat Social, que delega la gestió a les comunitats autònomes. Per complementar els imports d'aquestes prestacions i ajudar a adequar-los a la

realitat de la renda mitjana de Catalunya, la Generalitat ha creat una prestació complementària per a les diferents modalitats de prestacions no contributives.

A Catalunya, l'any 2017 (no disposem de dades del 2018) , es comptabilitzaven 26.312 persones beneficiàries de la pensió no contributiva per invalidesa. Es tracta de població de 18 a 65 anys amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65% que no han cotitzat mai a la Seguretat Social o bé ho han fet durant un temps insuficient per tenir dret a una pensió contributiva.

A la Garrotxa n'hi havia l'any 2017, 85 persones .La mitjana de la pensió a Catalunya és de 380 € i a la Garrotxa de 388 €

Les persones amb una pensió no contributiva per jubilació, és per les persones que han complert 65 anys, però que no disposen de rendes superiors al import bàsic de la pensió .Pel que fa a Catalunya disposaven d'aquesta prestació l'any 2017, 32.208 persones que significa el 2.26 % de la població de + de 65 anys i una mitjana de 341 € mensuals .Pel que fa a la Garrotxa la quantitat de persones eren 133 que significa el 1,14 % i amb una pensió mitjana de 349 € mensuals.